



ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΟΥ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ



ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
Ι. ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ
ΜΕΤΟΧΙΟΥ Ι. ΜΟΝΗΣ ΜΑΧΑΙΡΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

π. Ανδρέας Άγαθοκλέους

Τ.Θ. 42036, 6530 Λάρνακα - Κύπρος

Τηλ: 99607871, Φαξ: 22991545

www.isagiastriados.com

ΤΕΥΧΟΣ 163

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017

ISSN 1019-5181

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

Ζαφείρης Δημητρίου & Υιός Λτδ, Λάρνακα



ΣΥΝΗΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΠΕΝΘΟΥΝΤΕΣ

Μητροπολίτη Χριστουπόλεως Μακαρίου

Θάνατος είναι ένα τραγικό γεγονός ακόμη και για τούς ανθρώπους της Έκκλησίας. Έξάλλου κι ο ίδιος ο Χριστός πόνεσε. Δάκρυσε μπροστά στο μνήμα του φίλου Του Λαζάρου. Γιατί ουσιαστικά βρέθηκε αντιμέτωπος με τό γεγονός του θανάτου. Και ενώ θά μπορούσε να καθησυχάσει τίς αδελφές, τούς συγγενείς και τούς φίλους του κεκοιμημένου Λαζάρου, λέγοντάς τους ωραία λόγια, δέν τό έκανε. Δέν έκανε αυτό τό όποιο έπιχειροϋμε έμεις πρός τούς άλλους, για να παρηγορήσουμε και να παρηγορηθοϋμε. Τό μόνο πού έκανε ήταν να δακρύσει και να σιωπήσει. ❖

Εικόνα έξωφύλλου: Η Σταύρωσις, Καθολικό της Μονής του Αγίου Νεοφύτου, 1544



Η ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΚΑΙ Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΗΣ Η. ΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

π. Ανδρέα Άγαθοκλέους

Μεγάλη Σαρακοστή: πορεία προς τό Πάσχα, περίοδος ζχαρμολύπης, τρόπος ζωής τοῦ χριστιανοῦ, κόπος καί πόνος γιά τήν όλόφωτη νύκτα τοῦ «Χριστός Ἀνέστη!».

Ποιός μπορεῖ νά περιγράψει τά βιώματα ὄσων σύνπορευόνται τόν κοπιαστικό δρόμο της, μέ τήν εἰρήνη τῆς καρδίας καί τήν κρυμμένη χαρά; Πῶς θά ἐξηγήσεις τή δυσκολία τῆς νηστείας, τῶν πολλῶν ἀκολουθιῶν, τῶν μεγάλων Κυριακῶν, πού μεταποιεῖται σέ γλυκύτητα;

Ἀλήθεια, ἡ Μεγάλη Σαρακοστή χρειάζεται, γιά νά τήν περάσεις μέ λαχτάρα γιά τήν ἑορτή τῶν ἑορτῶν, λεβεντιά, ἀρχοντιά, θάρρος. Δέν εἶναι γιά τούς μίξερους, τούς κλαψιάριδες, τούς δειλούς. Δέν εἶναι γιά τούς φίλαυτους. Αὐτούς πού προσέχουν μή δυσκολευτοῦν, μήν κουραστοῦν, μήν πεινάσουν.

- Ὅποιος δοθεῖ στό Χριστό, τοῦ δίνεται.
- Ὅποιος δυσκολευτεῖ, ξαποσταίνει,
- Ὅποιος μετανοεῖ, ἐλευθερώνεται.
- Ὅποιος πονέσει γιά τόν ἀμαρτωλό ἑαυτό του, ἀναπαύεται.



Στήν πορεία αὐτή δέν εἴμαστε μόνοι. Κι ἄλλοι Ὁρθόδοξοι σ' ὄλο τόν κόσμο πορεύονται ὅπως ἐμεῖς, ἀγωνίζονται, νηστεύουν, προσεύχονται. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς Μάνα, μᾶς ἐφοδιάζει μέ τά καθημερινά Μεγάλα Ἀπόδειπνα, τίς Προηγιασμένες Λειτουργίες, γιά νά κοινωνοῦμε καί μεσοβδόμαδα κι ὄχι μόνο τίς Κυριακές, τούς Χαιρετισμούς πρὸς τήν Παναγία μας. Κι ἀκόμα, μᾶς προτείνει τήν ἐξομολόγησι ὡς ἀποτέλεσμα μετανοίας, γιά νά 'ναι ἡ πορεία τῆς Σαρακοστῆς καί τῆς ζωῆς μας πιό ἀνάλαφρη, πιό ἄνετη, πιό χαρούμενη.

Πράγματι, ἡ Μ. Σαρακοστή εἶναι στάδιο, τό «στάδιο τῶν ἀρετῶν», πού εἰσέρχονται ὅσοι θέλουν. Ἡ ψυχολογική πίεσι περὶ τιμωρίας ἀπό τό Θεό ἢ ὅποια ἄλλη ἔξωθεν πίεσι, δέν ἔχει θέση. Ὁ ἀγώνας πού γίνεται ἐλεύθερα ἔχει χαρά, κι ἄς εἶναι κο-

πιαστικός. Ἡ προσπάθεια πηγάζει ἀπό τήν ἐπιθυμία νά «κάνουμε κάτι» γιά Ἐκεῖνον πού μᾶς ἀγάπησε μέχρι θανάτου. Πῶς, ἄλλωστε, θά δείξουμε τήν ἀποδοχή μας γιά τή θυσία Του;

Μεγάλη Σαρακοστή: ἡ εὐλογημένη περίοδος τοῦ χρόνου, ἡ ὁμορφη πορεία πρὸς τό Πάσχα, ἡ δυνατότητα τῆς μετάνοιας, πού φέρνει τή χαρά τῆς παρουσίας Του μέσα μας καί μᾶς χαρίζει ἀπό τώρα Ζωήν αἰώνιον. ❖





Η ΕΞΑΠΑΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΟΠΡΟΑΙΡΕΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς

Εξαπατοῦν ἑαυτούς, ὅσοι μέ αὐτοπεποίθηση ἰσχυρίζονται ὅτι γνωρίζουν καλά τούς ἀνθρώπους καί γι' αὐτό δέν ἐπιτρέπουν νά ἐξαπατηθοῦν ἀπ' αὐτούς. Ἀκόμη καί μεγάλοι ἅγιοι εἶχαν σφάλει στήν κρίση τους γιά ἀνθρώπους. Γιά παράδειγμα ὁ Μέγας Βασίλειος νόμιζε ἅγιο ἄνθρωπο κάποιον ὑποκριτή αἰρετικό, τόν ὁποῖο μάλιστα καί ὑποστήριζε ἔναντι πολλῶν πού τόν ἀμφισβητοῦσαν, μέχρι πού κάποτε πείστηκε πιά γιά τήν αἰρετική πλάνη αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὁ Βασίλειος καί ἀπογοητεύτηκε οἰκτρά.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος εἶχε βαπτίσει κάποιον φιλόσοφο ὀνόματι Μάξιμο καί τόσο πολύ τόν εἶχε συμπαθήσει, πού τόν φιλοξενοῦσε μάλιστα καί μοιραζόταν τό φαγητό του μαζί του. Ὅμως ὁ Μάξιμος ἦταν ἄνθρωπος ἐπικίνδυνος καί πονηρός σάν φίδι: μετά ἀπό λίγο κατάφερε μέ δολοπλοκίες καί δωροδοκίες νά πείσει κάποιους Κωνσταντινουπολίτες νά τόν ἀναγνωρίσουν ὡς πατριάρχη, στή θέση τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου. Ὅταν, ὕστερα ἀπό μία θυελλώδη ἀναταραχή ἔλαμψε ἡ ἀλήθεια καί ὀρισμένοι ἐπέπληξαν τόν Γρηγόριο, ἐπειδή εἶχε κοντά του τόν μεγαλύτερο ἐχθρό του, ὁ ἅγιος ἀποκρίθηκε:

«Δέν φταίμε ἂν δέν διακρίνουμε τήν πονηρία κάποιου ἀνθρώπου. Ὁ Θεός μόνον γνωρίζει τά κρύφια τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἐντολές Του μᾶς λένε νά ἀνοίγουμε τίς καρδιές μας μέ πατρική ἀγάπη πρὸς ὅλους, ὅσοι ἔρχονται σέ ἐμᾶς».

Ἐνας καλοπροαίρετος ἄνθρωπος δέν μπορεῖ εὐκολα νά διακρίνει τήν κακία ἐνός κακοπροαίρετου ἀνθρώπου. ❖



ΑΝΑΒΑΙΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ

Αρχιμανδρίτη Τύχωνα Άνδρέου

Υπάρχει μία εύλογημένη συνήθεια τήν περίοδο τής Αγίας Σαρακοστής νά διαβάζεται ή Κλίμακα του Άγιου Ίωάννη του Σιναΐτου. Γράφτηκε τόν 6ο αιώνα καί, ένω έχουν περάσει από τότε τόσα χρόνια, έντούτοις διαβάζεται αδιάκοπα από τήν Έκκλησία!

Κλίμακα, δηλαδή σκαλοπάτια, πού πρέπει νά άνεβοϋμε. Καί πόσα εΐναι αυτά; 30. Καί ή ανάβαση σκληρή καί κοπιαστική. Χρειάζεται ο προσωπικός άγώνας, άφου δέν υπάρχουν έδω τά «άνσανσέρ»...Πρέπει νά αναβαΐνουμε προσεκτικά έμεις καί ασφαλώς, άφου μέγας ο κίνδυνος τής πτώσης από ψηλά. Καί, όταν προχωράμε, κανόνας άπαράβατος εΐναι ότι δέν πρέπει νά βλέπουμε κάτω...άλλά μόνο ψηλά, άφου ο σκοπός μας εΐναι νά φθάσουμε στό 30ο σκαλοπάτι...στό Θεό!

Άς δοϋμε, όσο μās έπιτρέπει καί ο χώρος, μερικά από τά σκαλοπάτια τί λένε. Διότι κάθε σκαλοπάτι έχει τή δικιά του όνομασία. Μετάνοια λέγεται τό ένα, Προσευχή τό άλλο, τό παραπέρα Άγνεία, τά άλλα Πραότης, Ταπεινώσις, Ήσυχία, καί τό τελευταίο έχει τίς τρεις άρετές μαζί Άγάπη, Έλπίδα καί Πίστη. Άρετές πού πρέπει νά κοσμοϋν τόν άγωνιζόμενο χριστιανό.

Άπό τήν άλλη, κάποια σκαλοπάτια έχουν όνομασίες...άκάθαρτες καί ξένες για τόν χριστιανό...Μνησικακία, Καταλαλιά, Ψεϋδος, Δειλία, Κενοδοξία, Ύπερηφάνεια, Γαστριμαργία... Μά, γιατί παρατίθενται καί αυτές; Άκριβώς για νά μās ύπεν-



θυμίζουν τά πάθη καί τίς ἁμαρτίες πού πρέπει νά ἀποστρέφεται, νά ἀποφεύγει ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ.

Οἱ σχολιαστές τοῦ περίφημου αὐτοῦ ἀσκητικοῦ συγγράμματος τόνισαν ὅτι στόχος τῆς Κλίμακος εἶναι νά κηρύξει τήν ὑψηλή μας ὑποχρέωση νά ἀναμορφώσουμε τόν ἑαυτό μας καί νά ἀγωνιστοῦμε. Ἡ πνευματική ζωή εἶναι ἕνας συνεχῆς ἀγώνας γιά τή μεθελικίωσή μας. Μόνοι μας ὁμως δέν



μποροῦμε, γιατί μέγας ὁ κίνδυνος τῆς ὑπερηφάνειας, ἀφοῦ, κατά τόν Ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος, «ὑπερηφάνεια εἶναι ἄρνησις τοῦ Θεοῦ, ἐφεύρεσις τῶν δαιμόνων». Χρειαζόμαστε ὁδηγό, διδάσκαλο, καθοδηγητή καί μάλιστα ἔμπειρο. Ἔχουμε ἀνάγκη πνευματικοῦ πατρός ὁ ὁποῖος θά μᾶς κρατάει τό χέρι κατά τήν ἀνάβαση καί θά μᾶς ὑπομιμήσκει πατρικά συνεχῶς ὅτι στόχος μας εἶναι... τό 30ο σκαλοπάτι. Ὅταν φθάσουμε ἐκεῖ θά μᾶς παραδώσει στό Χριστό τοῦ ὁποῖου τή φωνή θά ἀκούσουμε νά μᾶς λέει «Εὖ δούλε ἀγαθέ καί πιστέ, εἰσελθε εἰς τήν χαράν τοῦ Κυρίου Σου»!

Καλή Ἀνάβαση, Καλή Σαρακοστή. Καί νά θυμόμαστε ὅτι προχωρᾶμε μαζί, ἀδελφός ὑπό ἀδελφοῦ βοηθούμενος! ❖



ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ ΜΑΡΙΑΝ

*Ἐπισκόπου Λήδρας Ἐπιφανίου
Ἡγουμένου Ἱ. Μονῆς Μαχαιρᾶ*



Μήτηρ Παρθένε! τό τῆς παρθενίας κειμήλιον καί τῆς μητρότητος ἐξάϊρετον ἐγκαλλώπισμα, τό τῆς σωφροσύνης ὠραιότατον ἄγαλμα καί τῆς ἀγιότητος ὑπέρλαμπρον τέμενος, τό τῆς καθαρότητος ἄσπιλον δοχεῖον καί τῆς ἀγνείας ἀρρύπτως οἶκος, ἡ τῆς μεταβάσεως οὐρανομήκης κλίμαξ καί τῆς καταβάσεως θεία γέφυρα, ἡ τῆς ἀνθρωπότητος πανευπρεπεστάτη προσφορά καί τῆς Τριαδικῆς εὐδοκίας ἐκπλήρωσις, ἡ τοῦ Θεοῦ Λόγου Μήτηρ καί τῶν ἀνθρώπων κατά χάριν Μήτηρ, ἡ Κεχαριτωμένη ἐν γυναιξί καί εὐλογημένη ὑπέρ πάντας ἀνθρώπους διά τήν ὑπερβάλλουσαν καθαρότητα καί ταπεινοφροσύνην καί πραότητα, προσερχόμενος ἐνώπιον τῆς ὑπερκάλου σου ὠραιότητος καί γονυπετήσας ἔμπροσθεν τῆς γλυκυτάτης καί παγκάλου ὄψεώς σου, οὐ δύναμαι ἀτενίσαι σε ὁ βεβαρυμένος πλήθει ἀμαρτιῶν, οὐδέ ἄψαι τῶν παναχράντων σου ποδῶν ὁ ρερυπωμένης χεῖρας





ἔχων, οὐδέ τολμησαί τι λέξαι ἐκ τῶν ἀκαθάρτων μου χειλέων ὅτι μεμολυσμένη μου ἐστὶν ἡ καρδία, οὐδὲ δακρύων μετανοίας ἔχω ὀχετούς. Ἀλλὰ προσπίπτω σοι ὁ σὸς ἄσωτος υἱός· ἴδε μου τὴν ἀθλιότητα· ἴδε μου τοὺς μώλωπας, τὰ τραύματα, τὰ ἔλκη, τὰς οὐλάς, τὰ ράκη. Σπλαγχνίσθητι ἐπ' ἐμοί, ὦ Μήτηρ τῆς ζωῆς, κάμοῦ Μήτηρ θεοδώρητος, ἡ ἀγαπῶσα τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ πάντοτε σώζουσα αὐτό ἐκ θανάτου πικροῦ καὶ πανωλέθρου.

Σῶσόν με τὸν ἔλεινόν καὶ τρισάθλιον ἐκ πάντων τῶν πονηρῶν διαβουλιῶν καὶ τῶν πειρατηρίων.

Καταξίωσόν με παραστῆναι ἐκ δεξιῶν σου, ὅπου σὺ παρίστασαι ἐκ δεξιῶν τοῦ ἡγαπημένου Υἱοῦ σου, ἵνα μετ' εὐλαβείας καὶ πλήρης χαρᾶς καὶ εὐγνώμονος καρδίας ἀναπέμπω εἰς σέ ὕμνους καὶ εὐχάς καὶ εὐχαριστίας διὰ τὰς δωρεάς καὶ χάριτας τῆς ἀπεριγράπτου σου ἀγάπης πρὸς με, διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ εἶναί μου καὶ τὴν αἰώνιαν διαμονήν μετὰ σοῦ καὶ τοῦ γλυκυτάτου σου Υἱοῦ, Κυρίου δέ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ

προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. ❖





Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΖΑΓΟΡΕΥΣΗΣ

Από τό Γεροντικό



πισκεφθήκαμε κάποτε έναν από τούς πατέρες καί τόν ρωτήσαμε:

- Άν κάποιος, πού πειράζεται από έναν λογισμό καί βλέπει ότι νικιέται, διαβάζει συχνά-πυκνά όσα είπαν οί πατέρες για τό λογισμό αυτό καί προσπαθει νά τά εφαρμόσει, χωρίς όμως νά τό κατορθώνει απόλυτα, τί είναι προτιμότερο, νά φανερώσει σέ κάποιον από τούς πατέρες τό λογισμό του ή νά προσπαθήσει μόνος του νά εφαρμόσει όσα διάβασε καί νά περιοριστεί στην πληροφορία τής δικής του συνειδήσεως;

- Έχει ύποχρέωση, άπάντησε ό γέροντας, νά φανερώσει τό λογισμό του σέ άνθρωπο πού θά μπορέσει νά τόν ώφελήσει, καί νά μή βασιστεί μόνο στον έαυτό του. Γιατί δέν μπορεί κανείς νά βοηθήσει τόν έαυτό του, όταν μάλιστα ταλαιπωρείται από τά πάθη.

Νά τί συνέβη σέ μένα όταν ήμουνα νέος:

Είχα ένα ψυχικό πάθος πού μέ νικούσε. Άκούγοντας, λοιπόν, ότι ό άββάς Ζήνων είχε θεραπεύσει πολλούς, πού ήταν σέ παρόμοια κατάσταση, αποφάσισα νά πάω καί νά του μιλήσω. Ό σατανάς όμως μέ έμπόδιζε, βάζοντάς μου τή σκέψη: «Άφου ξέρεις τί πρέπει νά κάνεις, εφαρμόσε όσα διαβάζεις, γιατί νά πās καί νά ένοχλήσεις τό γέροντα;» Κάθε φορά πού αποφάσιζα, ώστόσο, νά έπισκεφθώ τό γέροντα καί νά του μιλήσω, ό πόλεμος του πάθους ύποχωρούσε, μέ τέχνασμα του πονηρού, για νά μήν πάω. Καί όταν έπαιρνα τήν άπόφαση νά μήν πάω, κυριευόμουνα πάλι από τό πάθος. Σ' αυτή τήν παγίδα μ' έριχνε πολύ καιρό ό έχθρός, πού δέν ήθελε νά φανερώσω τό πάθος στό γέροντα. Άλλά καί



πολλές φορές, πού πήγα αποφασισμένος νά τοῦ πῶ τό λογισμό μου, ὁ ἐχθρός δέν μέ ἄφηνε, γεννώντας μέσα στήν καρδιά μου ντροπή καί λέγοντάς μου μυστικά:

«Ἀφοῦ ξέρεις πῶς πρέπει νά θεραπευθεῖς, τί χρειάζεται νά μιλήσεις σέ κάποιον σχετικά; Ἄλλωστε ἐσύ δέν ἀδιαφορεῖς γιά τόν ἑαυτό σου. Ξέρεις τί εἶπαν οἱ Πατέρες». Αὐτά μοῦ ἔβαζε στό νοῦ ὁ ἀντίπαλος, γιά νά μή φανερώσω τό πάθος στό γιατρό καί θεραπευθῶ.

Ὁ γέροντας, ἀπό τήν ἄλλη μεριά, ἐνῶ καταλάβαινε ὅτι εἶχα λογιμούς, δέν μοῦ ἔκανε παρατήρηση, περιμένοντας νά τούς φανερώσω ὁ ἴδιος. Μέ δίδασκε μόνο γιά τόν σωστό τρόπο ζωῆς, καί μέ ἄφηνε νά φύγω.

Κάποτε ὁμως, γεμάτος θλίψη, εἶπα μέσα μου:

«Ὡς πότε, ταλαίπωρη ψυχή μου, δέν θά θέλεις νά γιαιτρευτεῖς; Ἄλλοι ἔρχονται στό γέροντα ἀπό μακριά καί θεραπεύονται, κι ἐσύ δέν ντρέπεσαι, νά ἔχεις κοντά σου τό γιατρό καί νά μή γίνεσαι καλά;»

Ζεστάθηκε ἔτσι ἡ καρδιά μου καί εἶπα μέσα μου:

«Ἄς πάω στό γέροντα, κι ἂν δέν βρῶ κανέναν (ἄλλον) ἐκεῖ, θά καταλάβω πῶς εἶναι θέλημα Θεοῦ νά τοῦ ἀποκαλύψω τό λογισμό μου». Πράγματι, πήγα καί δέν βρῆκα κανέναν.

Ὁ γέροντας, ὅπως συνήθιζε, μέ νουθέτησε γύρω ἀπό τή σωτηρία τῆς ψυχῆς καί γιά τό πῶς θά καθαρθεῖ κανεῖς ἀπό τούς ρυπαροῦς λογιμούς. Ἐγώ ἀπό ντροπή δέν τοῦ φανέρωσα πάλι τίποτα, κι ἐτοιμαζόμουνα νά φύγω. Σηκώθηκε, ἔκανε εὐχή καί μέ ξεπροβόδιζε, βαδίζοντας μπροστά μου, ὡς τήν ἐξώπορτα.

Τόν ἀκολουθοῦσα ἀπό κοντά, ἐνῶ μέ βασάνιζαν οἱ λογιμοί: Νά μιλήσω ἢ νά μή μιλήσω στό γέροντα;



Ἐκεῖνος στράφηκε, εἶδε πόσο βασανιζόμενον ἀπό τούς λογισμούς, μέ χτύπησε στό στήθος καί μοῦ εἶπε:

«Τί ἔχεις; Ἄνθρωπος εἶμαι κι ἐγώ!».

Μόλις εἶπε αὐτά τά λόγια, νόμισα πώς ἡ καρδιά μου ἀνοίχτηκε.

Πέφτω μέ τό πρόσωπο στά πόδια του, παρακαλώντάς τον μέ δάκρυα:

«Ἐλέησέ με!».

«Τί ἔχεις;», μοῦ λέει ὁ γέροντας.

«Δέν ξέρεις τί ἔχω;», ἀποκρίθηκα.

«Ἐσύ πρέπει νά τό πεῖς!», εἶπε ἐκεῖνος.

Τότε λοιπόν, μέ πολλή ντροπή, τοῦ ἐξομολογήθηκα τό πάθος μου. Καί μοῦ λέει:

«Γιατί ντρεπόσουνα νά μοῦ τό πεῖς τόσον καιρό; Δέν εἶμαι κι ἐγώ ἄνθρωπος; Θέλεις, λοιπόν, νά σοῦ φανερώσω αὐτό πού ξέρω; Δέν ἔχεις ἤδη τρία χρόνια, πού ἔρχεσαι ἐδῶ μ' αὐτούς τούς λογισμούς, καί δέν τούς ἀναφέρεις;»

Τό ὁμολόγησα, κι ἔπεσα πάλι μπροστά του, παρακαλώντας τον:

«Ἐλέησέ με, γιά τόν Κύριο!»

«Πήγαινε», μοῦ εἶπε, «μήν παραμελεῖς τήν προσευχή σου καί μήν κατακρίνεις κανέναν».

Πήγα πράγματι στό κελί μου καί ἀφοσιώθηκα μέ ἐπιμέλεια στήν προσευχή μου.

Μέ τή χάρη τοῦ Χριστοῦ καί τίς εὐχές τοῦ γέροντα, ποτέ πιά δέν ἐνοχλήθηκα ἀπό τό πάθος ἐκεῖνο. ❖





ΝΗΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ

Τό πρώτο ήμισυ του 19ου αιώνα, στην Όχριδα κυβερνούσε ο Γιελαντίν μπέης, ο οποίος είχε αποστατήσει από τον Σουλτάνο και ήταν ανεξάρτητος αρχηγός. Τήν εποχή εκείνη επίσκοπος της Έκκλησίας ήταν ο μητροπολίτης Καλλίνικος. Μολονότι προέρχονταν από διαφορετικές θρησκείες, ο μπέης και ο Καλλίνικος, ήταν πολύ καλοί φίλοι και συχνά έπισκεπτόταν ο ένας τον άλλον.

Κάποτε συνέβη ο μπέης να καταδικάσει είκοσι πέντε Χριστιανούς σε άπαγχονισμό. Είχε προγραμματιστεί να κρεμαστούν την Μεγάλη Παρασκευή. Ο μητροπολίτης, συντετριμμένος από αυτό που έπρόκειτο να συμβεί, πήγε αυτοπροσώπως στον μπέη κι άρχισε να τον παρακαλεί να δείξει επιείκεια ως προς την ποινή.

Ένώ συνομιλούσαν, έφτασε η ώρα του γεύματος και ο μπέης προσκάλεσε τό μητροπολίτη να συμφάγουν. Τό φαγητό πού είχε μαγειρευτεί ήταν αρνί. Ο μητροπολίτης τότε ζήτησε συγγνώμη έξηγώντας ότι, λόγω της νηστείας της περιόδου, δέν μπορούσε να μείνει γιά τό γεύμα και ύστερα έτοιμάστηκε να φύγει.

Ο μπέης στενοχωρήθηκε και είπε στό μητροπολίτη: «Διάλεξε –είτε γευματίζεις μαζί μου και άπελευθερώνω άπ' την κρεμάλα είκοσι πέντε άνδρες, είτε δέν γευματίζεις και τούς αφήνεις να κρεμαστούν». Ο μητροπολίτης έκανε τό σταυρό του και κάθισε να φάει στό τραπέζι και πράγματι ο Γιελαντίν άπελευθέρωσε τούς μελλοθάνατους. ❖

*Άπό τό βιβλίο του άγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς
«Ο πρόλογος της Όχριδας», Ιανουαρίου.*



ΑΓΙΟΛΟΓΙΟ

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ



Κεννήθηκε τό 523 μ.Χ. στή Συρία. Ήταν γίός πλούσιας καί εὐσεβοῦς οἰκογένειας. Σέ νεαρή ηλικία, παρακολούθησε ἀνώτερο κύκλο μορφώσεως, ὥστε νά διακρίνεται ἀνάμεσα στούς συνομήλικούς του. Ἐκεῖνος ὁμως, ἐνδιαφερόταν περισσότερο γιά τήν προσευχή, τίς θεολογικές μελέτες, τή συγγραφική ἐργασία καί τήν ἄσκηση. Πήγε στό

Όρος Σινά, κοντά στό φημισμένο ἀναχωρητή Μαρτύριο, ὁ ὁποῖος καθοδήγησε πνευματικά τόν νεαρό Ἰωάννη. Μετά ἀπό τέσσερα χρόνια ἄσκησης, ἐκάρη μοναχός, ἐνῶ ἡ φήμη τῶν ἀρετῶν καί τῆς σοφίας του εἶχε εὐρύτερα διαδοθεῖ. Γι' αὐτό πολλοί μοναχοί καί λαϊκοί, ἀλλά καί ἀξιωματοῦχοι ἔρχονταν στή Μονή γιά νά ζητήσουν τή συμβουλή του. Εἶχε καί τό χάρισμα τῆς θαυματουργίας. Λόγω τῆς διαβίωσής του στήν Ἱερά Μονή Σινᾶ ὀνομάζεται καί Σιναΐτης. Μετά τό θάνατο τοῦ ἡγούμενου τῆς Μονῆς καί κατόπιν ἀπαιτήσεως τῶν ἀδελφῶν δέχθηκε νά γίνει Ἠγούμενος τῆς ἱεράς Μονῆς Σινᾶ γιά μερικά χρόνια. Ἡ νοσταλγία, ὁμως, τῆς ἐρημικῆς ζωῆς, ἔκανε τόν Ἰωάννη νά ἀποσυρθεῖ πάλι στήν ἔρημο καί νά ἀφοσιωθεῖ πάλι στίς μελέτες του. Ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ περί τό 606 μ.Χ. καί ἄφησε δύο σπουδαιότατα συγγράμματα, τήν «Κλίμακα» καί τόν «Λόγον πρὸς τόν Ποιμένα». ❖



ΣΙΩΠΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Παύλου Εὐδοκίμου

Καί πρωί ἔννουχα λίαν ἀναστάς ἐξῆλθε καί ἀπῆλθε, εἰς ἔρημον τόπον, κακεῖ προσήχετο».

Ὁ «ἔρημος τόπος» κατά τούς ἀσκητάς ἐσωτερικεύεται καί σημαίνει τήν αὐτοσυγκέντρωση ἑνός πνεύματος συγκεντρωμένου στόν ἑαυτό του καί σιωπηλοῦ. Σ' αὐτό τό ἐπίπεδο, ὅπου ὁ ἄνθρωπος κατορθώνει ἐπιτέλους νά σιωπήσει, τοποθετεῖται ἡ ἀληθινή προσευχή καί ὁ ἄνθρωπος δέχεται τήν ἐπίσκεψη τοῦ μυστηρίου.

Γιά νά ἀκούσουμε τή φωνή τοῦ Λόγου, πρέπει νά μάθουμε ν' ἀκοῦμε τή σιωπή του· καί πρέπει νά τό μάθουμε, κυρίως, γιατί αὐτή εἶναι ἡ γλώσσα τοῦ «μέλλοντος αἰῶνος». Ἡ «σιωπή τοῦ πνεύματος» εἶναι ἀνώτερη ἀκόμα καί ἀπό τήν προσευχή.

Ἡ ἐμπειρία τῶν Πατέρων εἶναι κατηγορηματική: ἂν στή ζωή μας δέν ξέρουμε νά δίνουμε θέση στήν περισυλλογή καί στή σιωπή, εἶναι ἀδύνατον νά φθάσουμε σ' ἕνα ἀνώτερο ἐπίπεδο καί νά μπορέσουμε νά προσευχοῦμαστε στούς δημόσιους χώρους. Ἡ προσευχή μᾶς κάνει νά συνειδητοποιήσουμε ὅτι ἕνα μέρος τῆς ὑπάρξεώς μας εἶναι βουτηγμένο στήν ἀμεσότητα, διαρκῶς ἐμπερίστατο διασπασμένο, καί ὅτι ἕνα ἄλλο μέρος τῆς ὑπάρξεώς μας τό παρατηρεῖ μέ ἐκπληξη καί συμπόνια. ❖

Ο ΘΕΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Ανεξερευνητες οί βουλές του Θεού:
Σήμερα ἐδῶ, αὔριο ἄλλου
Σήμερα φτωχοί, αὔριο πλούσιοι
Σήμερα μαζί καί αὔριο χώρια.

Μέ τίς ἀποσκευές στό χέρι
Ἕτοιμοι γιά νέα πορεία
Χωρίς διαμαρτυρίες
Χωρίς παράπονα.

Εὐγνωμονώντας πάντα
Αὐτόν
Πού ὀρίζει
τίς στεριές καί τίς θάλασσες·

Αὐτόν
Πού πατρικά καί διακριτικά
Μᾶς σώζει
Ἄπ' τίς ἐπιλογές μας.

Ἄ Θεός εἶναι παντοῦ
Ποιός ἔχει μάτια νά
Τόν βλέπει;
Ποιός ἔχει καρδιά
νά Τοῦ δοθεῖ καί νά Τοῦ
παραδοθεῖ
Κατά πάντα καί διά πάντα;

Ἄ Θεός εἶναι παντοῦ
Ἄδικα κλαῖμε.

Μαρία Μουρζᾶ

